

ДЛЯ ПЕРШОКЛАСНИКА

Панас Висікан
Пригода
на Журавлиному
острові

Панас В.

Панас Висікан

Пригода
на
Журавлиному
острові

ОПОВІДАННЯ

ВИДАВНИЦТВО ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ «ВЕСЕЛКА»
Київ 1973

Кому не бувало моторошно у темряві на самоті? А пастушок Василько залишився один на цілому острові посеред Дніпра. Тож не дивно, що серед ночі привидівся йому вовк, що мусив Василько від нього рятуватися і до ранку просидів на вербі, прив'язавшись паском до стовбура.

Напишіть, діти, чи сподобалась вам книжка, чи хороші в ній малюнки. Будемо дуже раді одержати від когось листа.

Наша адреса: м. Київ-4, вул. Басейна, 1/2.
Видавництво «Веселка».

Майже ціле літо я допомагав дядькові Хомі пасти колгоспних телят на Журавлиному острові.

Кожного дня рано-вранці ми виганяли стадо з загону і тільки пізно ввечері повертались до табору.

І от одного разу зі мною сталася дуже дивна пригода.

Сонце вже давно сховалось за верболозами, як ми зварили вечерю. Дядько Хома погасив вогонь біля куре-

ня, зняв казанок з триніжок і погукав мене вечеряти.

Юшка з рибою була дуже смачна, і я наївся так, що, коли ліг спати, живіт мій ніби лежав окремо поряд зі мною. Після вечері дядько Хома помив казанок і ліг коло мене в курені на пахучому сіні.

— Ну, Васильку,— озвався він,— спи, бо завтра доведеться самому попасти телят — я піду в лікарню. Зуби жити не дають. Доведеться ще один вирвати.

— А чи правда,— питаю,— буцімто на острові вовки водяться? Казали хлопці, що біля Дубової річки вони колись розірвали лошатко.

— Ні, не бійся,— пробурмотів дядько,— зараз їх на острові немає. Я ось уже третє літо пасу і ніколи не бачив жодного вовкулаки.

Я замовк і довго слухав, як щебетали соловейки в кущах ліщини і туркотіли черепахи в Чорному болоті.

Не знаю, коли я заснув, але розбудив мене дядько Хома рано-рано і звелів негайно виганяти телят. Я бачив, як він скочив у човен і поплив через Дніпро до правого берега.

— Повернуся завтра вранці! — гукнув він до мене і незабаром зник за верболозом.

Я зазирнув у курінь і побачив цілу купу яблук, які дядько висипав з мішка, щоб спорожнити його для харчів. Взявши кілька червоних яблучок в кишеню, я відчинив ворота загону, випустив теляток, а сам підкотив холоші і побрів за чередою. Біля Чорного боло-

та росло багато пирію, і телятка відразу почали пастись.

З собою я захопив дві вудки, щоб впіймати рибки на вечерю, і тепер закинув їх у Дубову річку. Я знав, що в череді всі телятка спокійні, завжди тримаються одне одного, крім білохвостої телички Горгонки. Вона часто відбивалась від гурту і до ранку блукала по острову.

Коли сонечко підбилось на обід, я погнав теляток до водопою, пообідав і знов сів біля вудок. В траві цвіркотіли коники, і кричали кулики в болоті. Так я просидів до вечора, нічого не впіймав і лише після того, як загнав теляток в загін, помітив, що серед них немає білохвостої Горгонки. «Що ж тепер мені робити, — думаю, — адже вона десь заблудилась і не може прийти до табору.

Доведеться її шукати, бо ще десь вовки зустрінуть або загрузне в трясовину і потоне...»

Сонце швидко зайшло, і на небі лишився круглий місяць. Через Дубову річку від нього простяглась доріжка і мерехтіла в тіні дерев, як живе срібло.

Обережно ступаючи між низенькими кущами ожини, я вийшов на вузьеньку доріжку і звернув до Чорного болота. Вдень тут було радісно і весело. Куди не глянеш навкруги — все зелене, привітне... В воді біліло безліч водяних квітів, над ними кружляли різні комашки.

Тепер все навколо перемінилось. Куці зелені — потемніли, зробилися сумні, непривітні. Я зупинився і прислухався.

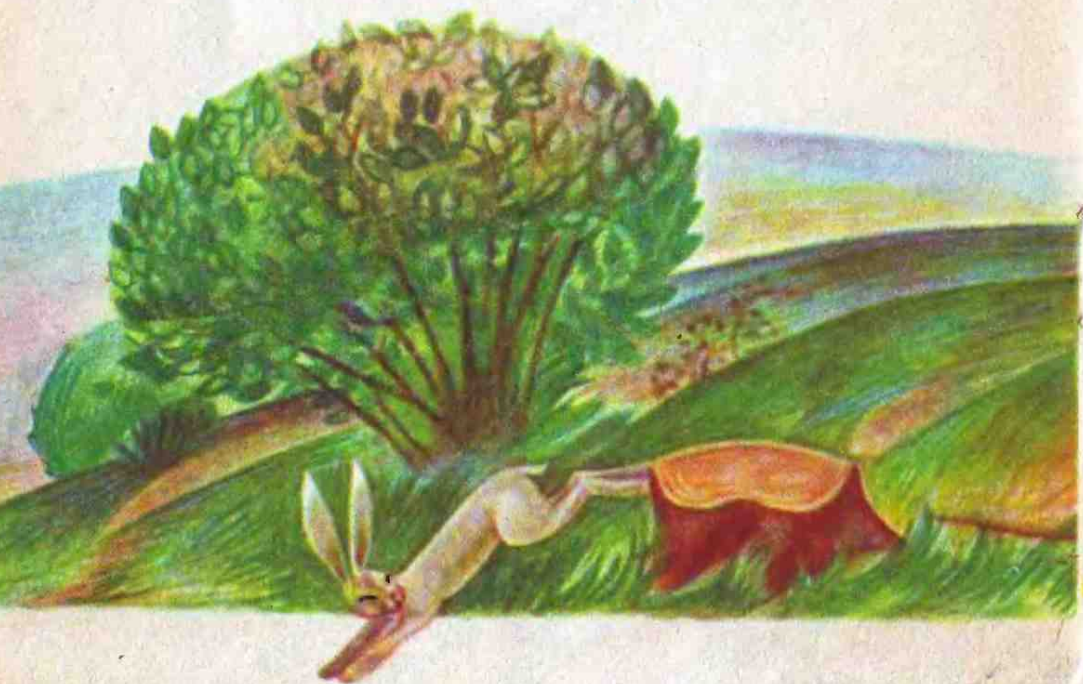
Навкруги було так тихо, що навіть далеко в селі було чути людський гомін і кукурікання півнів на сідалі.

Раптом в очереті закричав болотяний бугай і запищала дика курочка. Мені чомусь зробилося моторошно. Я знав, що на острові з людей, крім одного мене, немає більше нікого. Хвилинку постоявши, я швидко повернувся і пішов до табору. Йдучи тією ж доріжкою, я почув, як десь далеко щось заревло,

ніби телятко. Я знов зупинився, знов прислухався, але нічого більше не почув. Не знаю, чи мені почулося, чи справді недалеко від мене щось зашаруділо в кущах. Мені чомусь зробилося так страшно, що аж шкіра похолола на спині. І я так дременув до табору, що мало не впав, заплутавшись в ожині.

Прийшовши до загону, упав на воряку і знов перелічив теляток, проте білохвостої Горгонки серед них не було. Я наблизився до куреня, хотів залізти

всередину, вкритись теплою ковдрою й спати до ранку.

Але не встиг я туди й зазирнути, як на мене з п'ятьми блимнули чиїсь зелені очі.

— Це ви, дядьку? — запитав я здивовано і тут же відсахнувся, почувши, як щось важко дихнуло в курені і заворушилось.

Я так перелякався, що, здавалось, серце моє зовсім перестало битися, а ноги затремтіли так, що я ледве на

них тримався. «Вовк!» — майнуло в голові. Від страху я мало не впав тут, біля куреня. Потім, повільно задкуючи, підійшов до товстого осокура, що ріс недалечко, і, як білка, метнувся по стовбуру вгору.

Я знав, що вовки по деревах не лазять, і тепер перестав боятися.

Вибравши зручне місце між розкарякою, я вмовстився і, щоб, бува, не впасти, міцно прив'язався довгим батіжком, як Робінзон Крузо.

Місяць повільно плив між хмарами, а я сидів, мов сич, до всього прислухаючись, і не зводив очей з куреня. Крізь віття дерев виблискував Дніпро проти місяця, і десь далеко пролунав гудок пароплава...

«І як він мене не захопив за голову? — думаю.— Це б від неї нічого не лишилося...»

Незабаром я дуже захотів спати. Очі почали злипатися так, наче вії хтось намазав медом, а голова схилилась, як

у підбитого горобчика. Обнявши руками товстий стовбур, я відразу ж заснув і так спав до ранку.

Як тільки сонце визирнуло з-за кручі Веселки, я прокинувся. І зразу відчув, що ноги в мене ніби поперебивані. Оце, думаю, якби довелось від вовка втікати, наздогнав би одразу.

— Цікаво, невже клятий вовк досі лежить у курені? — пошепки говорю сам до себе.

Відломивши товстий сук, я кинув

його на курінь. Бачу, він весь здригнувся, і всередині щось зашелестіло. Я за-таїв подих і насторожився. Але як же здивувався я і навіть очам своїм не повірив, коли побачив лису морду з коротенькими різками! З куреня вийшла, обтрушуючись і потягаючись,— хто б ви думали? — білохвоста Горгонка!

Миттю скочив я з осокора, ляснув її батіжком спересердя і заліз у курінь.

«З'їм хоч яблук,— думаю,— адже я не вечеряв». Та, на жаль, я тільки облизнувся. В курені не було жодного яблучка. За мене повечеряла білохвоста Горгонка.

Малював
ВОЛОДИМИР ГОНЧАРЕНКО

ДЛЯ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Высикан Панас Захарович. Приклучение на Журавлином островe. Расскаа.
(На украинском языке)

Редактор І. В. Маценко. Художній редактор Г. Ф. Мороз. Технічний редактор М. Ф. Калиш.
Коректор Н. В. Третініченко. Здано на виробництво 10. VIII. 1972 р. Підписано до друку
19. XII. 1972 р. Формат 60×84^{1/16}. Папір № 2. Фіз. друк. арк. 1.0. Обл.-вид. арк. 1.0. Умовн.
друк. арк. 0.93. Тираж 400 000. Зам. № 828 Ціна 8 коп. Видавництво «Веселка», Київ,
Басейна, 1/2. Друкоffsetна фабрика «Атлас» Державного комітету Ради Міністрів УРСР
у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі. Львів, Зелена, 20.